

ประกาศสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน
เรื่อง นโยบายและกรอบแนวทางการป้องกันการรับสินบน
เพื่อความปลอดภัยจากการปฏิบัติงาน

สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ตระหนักถึงความสำคัญและมีความมุ่งมั่นในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน จึงประกาศเจตจำนงสุจริตในการบริหารงานของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินจำนวน ๕ ด้าน ได้แก่ ด้านความโปร่งใส ด้านความพร้อมรับผิด ด้านความปลอดภัยจากการทุจริตในการปฏิบัติงาน ด้านวัฒนธรรมคุณธรรมการทำงานในองค์กร และด้านการสื่อสารภายในหน่วยงาน โดยเจตจำนงด้านความปลอดภัยจากการทุจริตในการปฏิบัติงาน สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินยึดหลักการบริหารจัดการในการเป็นองค์กรที่ปราศจากการทุจริตคอร์รัปชัน ทั้งในระดับนโยบายและการปฏิบัติ รวมถึงไม่ยอมรับการทุจริตคอร์รัปชัน ได้แก่ การรับสินบน และใช้ตำแหน่งหน้าที่ในการแสวงหาผลประโยชน์ ฯลฯ โดยผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ทุกคนจะต้องปฏิบัติหน้าที่อย่างสุจริต และยึดมั่นการดำเนินงานตามประมวลจริยธรรมของผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นหลักสำคัญในการบริหารงานและการปฏิบัติงาน ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติงานของผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ปราศจากการรับสินบนและสอดคล้องเจตจำนงสุจริตในการบริหารงานของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน จึงกำหนดนโยบายและกรอบแนวทางการป้องกันการรับสินบนเพื่อความปลอดภัยจากการปฏิบัติงาน ดังนี้

๑. นโยบายนี้เป็นนโยบายสำคัญของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินที่ผู้ตรวจการแผ่นดินและเลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่จะต้องปฏิบัติตามนโยบายนี้อย่างเคร่งครัด โดยไม่เข้าไปเกี่ยวข้องกับกรรับสินบนไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม
๒. ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินผู้ใดพบเห็นการกระทำที่อาจเป็นการรับสินบน จะต้องรายงานผู้บังคับบัญชาหรือช่องทางการรับเรื่องร้องเรียนที่กำหนดไว้ทันที
๓. สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินจะให้ความเป็นธรรมและปกป้องผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ที่ปฏิเสธการรับสินบน
๔. การดำเนินการตามนโยบายนี้ให้ใช้กรอบแนวทางการป้องกันการรับสินบนแนบท้ายประกาศฉบับนี้ และให้ถือเป็นส่วนหนึ่งของนโยบายนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๑

(นายรักษเกชา แฉ่ฉ่าย)

เลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

กรอบแนวทางการป้องกันการรับสินบนเพื่อความปลอดทุจริตจากการปฏิบัติงาน

๑. บทนำ

สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ตระหนักถึงความสำคัญและมีความมุ่งมั่นในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน จึงได้ประกาศเจตจำนงสุจริตในการบริหารงานของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินจำนวน ๕ ด้าน ได้แก่ ด้านความโปร่งใส ด้านความพร้อมรับผิด ด้านความปลอดจากการทุจริตในการปฏิบัติงาน ด้านวัฒนธรรมคุณธรรมการทำงานในองค์กร และด้านการสื่อสารภายในหน่วยงาน โดยเจตจำนงด้านความปลอดจากการทุจริตในการปฏิบัติงาน สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินยึดหลักการบริหารจัดการในการเป็นองค์กรที่ปราศจากการทุจริตคอร์รัปชัน ทั้งในระดับนโยบายและการปฏิบัติ รวมถึงไม่ยอมรับการทุจริตคอร์รัปชัน ได้แก่ การรับสินบน และใช้ตำแหน่งหน้าที่ในการแสวงหาผลประโยชน์ ฯลฯ โดยผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ทุกคนจะต้องปฏิบัติหน้าที่อย่างสุจริต และยึดมั่นการดำเนินงานตามประมวลจริยธรรมของผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นหลักสำคัญในการบริหารงานและการปฏิบัติงาน ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติงานของผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินปราศจากการรับสินบนและสอดคล้องเจตจำนงสุจริตในการบริหารงานของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน จึงกำหนดแนวทางการป้องกันการรับสินบนเพื่อความปลอดทุจริตจากการปฏิบัติงาน และเป็นแนวทางในการปฏิบัติของผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินทุกระดับ

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อแสดงถึงความมุ่งมั่นของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินในการป้องกันการรับสินบนของผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินทุกระดับ

๒.๒ เพื่อกำหนดแนวทางการปฏิบัติของผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ของสำนักงานในการป้องกันการรับสินบนของผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินทุกระดับ

๓. คำนิยาม

รับสินบน หมายความว่า บุคคลเรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ เพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่งไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่และอำนาจ แต่ไม่รวมถึงการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยา

การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยา หมายความว่า การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากญาติ หรือ จากบุคคลที่ให้อำนาจในโอกาสต่าง ๆ โดยปกติตามขนบธรรมเนียม ประเพณี หรือ วัฒนธรรม หรือ ให้อำนาจตามมารยาทที่ปฏิบัติกันในสังคม

ทรัพย์สิน หมายความว่า ทรัพย์สินและวัตถุที่ไม่มีรูปร่างซึ่งอาจมีราคาและอาจถือเอาได้

ทรัพย์สิน หมายความว่า วัตถุมีรูปร่าง

ประโยชน์อื่นใด หมายความว่า การลดราคา การรับความบันเทิง การรับบริการ การรับการฝึกอบรม และสิ่งอื่นใดในลักษณะเดียวกัน

ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ หมายความว่า เลขานุการ รองเลขานุการ พนักงานและลูกจ้างของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

๔. ขอบเขต

กรอบแนวทางการป้องกันการรับสินบนเพื่อความปลอดภัยจตุรทิศจากการปฏิบัติงาน บังคับใช้กับบุคคลดังต่อไปนี้

๔.๑ ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

๔.๒ คู่สัญญา ที่ปรึกษา หรือบุคคลใดที่กระทำการในนามของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

๕. แนวทางปฏิบัติ

๕.๑ ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ต้องปฏิบัติตามแนวทางนี้ โดยไม่เข้าไปเกี่ยวข้องกับกรับสินบนไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม

๕.๒ ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ต้องไม่รับสินบนเพื่อประโยชน์ส่วนตน หรือประโยชน์ของผู้ที่เกี่ยวข้องกับสำนักงาน หรือประโยชน์ของผู้ที่เกี่ยวข้องกับตนไม่ว่าจะเป็นญาติ เพื่อนหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับในลักษณะอื่นใด

๕.๓ ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้างต้องไม่รับสินบนในการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างทุกชนิด การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างต้องดำเนินการด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้ ปราศจากการทุจริตคอร์รัปชัน และการดำเนินการต้องเป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบและวิธีปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง

๕.๔ ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ผู้ใดพบเห็นการกระทำที่อาจเป็นการรับสินบน จะต้องรายงานผู้บังคับบัญชาหรือช่องทางการรับเรื่องร้องเรียนที่กำหนดไว้ทันที

๕.๕ ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ต้องใช้ความระมัดระวังอย่างสูงสำหรับการกระทำที่มีความเสี่ยงสูงต่อการรับสินบนในกรณี ดังนี้

๕.๕.๑ ค่าอำนวยความสะดวก

ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ต้องไม่รับค่าอำนวยความสะดวก ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายเล็กน้อยที่จ่ายให้อย่างไม่เป็นทางการ ซึ่งผู้ให้ไม่มีเจตนาจงใจให้กระทำการหรือไม่กระทำการ หรือประวิงเวลากระทำการอันมิชอบด้วยหน้าที่ แต่เป็นเพียงการกระตุ้นให้ปฏิบัติงานตามกระบวนการหรือปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ

๕.๕.๒ ค่ารับรองและของขวัญ

ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ที่ต้องไม่รับค่ารับรองและของขวัญซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายเพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดี หรือเป็นการแสดงออกทางมารยาทของสังคมที่จะทำให้มีผลกระทบต่อความเป็นกลางในการปฏิบัติหน้าที่ เว้นแต่การรับโดยธรรมจรรยา รักษาไมตรี มิตรภาพ หรือความสัมพันธ์อันดี ทั้งนี้ การรับค่ารับรองและของขวัญต้องดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

๕.๕.๓ การรับบริจาค

การรับบริจาคเป็นวัฒนธรรมอย่างหนึ่งที่สำคัญ แต่การบริจาดังกล่าวอาจเป็นช่องทางให้เกิดการรับสินบนได้ ดังนั้น การรับบริจาคต้องได้รับอนุมัติ และการรับบริจาคต้องกระทำด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้ วัตถุประสงค์จะต้องมีความชัดเจนและต้องไม่เป็นการบริจาคที่ปกปิดการให้สินบน นอกจากนี้ การรับบริจาคต้องไม่มีผลกระทบต่อความเป็นกลางในการปฏิบัติหน้าที่ ทั้งนี้การพิจารณารับทรัพย์สินซึ่งมีผู้อุทิศให้ที่อาจมีผลกระทบต่อความเป็นกลางในการปฏิบัติหน้าที่ให้เสนอผู้ตรวจการแผ่นดินปรึกษาหารือและเห็นชอบร่วมกันตามมาตรา ๒๖ (๑๒) ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๐

๕.๖ สำนักงานจะนำนโยบายและกรอบแนวทางมาเป็นส่วนหนึ่งในการบริหารงานบุคคลในทุกกระบวนการที่อาจเกี่ยวข้องกับการรับสินบน ทั้งการสรรหา การคัดเลือก การแต่งตั้ง การประเมินผลการปฏิบัติงาน การเลื่อนเงินเดือน เป็นต้น

๕.๗ สำนักงานจะดำเนินการจัดฝึกอบรมอย่างสม่ำเสมอเกี่ยวกับการรับสินบน การทุจริตคอร์รัปชัน ตลอดจนจัดให้มีการสื่อสารในรูปแบบต่าง ๆ อาทิ การจัดประชาสัมพันธ์เสียงตามสาย เพื่อให้ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ที่มีความตระหนักรู้ในเรื่องดังกล่าว

๖. หน้าที่ความรับผิดชอบ

๖.๑ เลขาธิการรับผิดชอบกำหนดนโยบาย และกำกับดูแลในการป้องกันการรับสินบน ตลอดจนปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างโดยแสดงถึงความมุ่งมั่นในการต่อต้านการรับสินบนทุกรูปแบบ สร้างและปลูกฝังวัฒนธรรมองค์กรต่อต้านการทุจริต

๖.๒ ผู้บริหารทุกระดับรับผิดชอบการเปลี่ยนแนวนโยบายมาเป็นวิธีการปฏิบัติ กำกับสอดส่องดูแล ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างแก่เจ้าหน้าที่ ตลอดจนส่งเสริมและสนับสนุนนโยบายการป้องกันการรับสินบน และการป้องกันการทุจริต

๖.๓ เจ้าหน้าที่รับผิดชอบปฏิบัติตามนโยบายและแนวทางปฏิบัติ กฎ ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รายงานผู้บังคับบัญชาหรือช่องทางการรับเรื่องร้องเรียนที่กำหนดไว้ทันทีเมื่อพบเห็นกรณีอาจเข้าข่ายการรับสินบนของผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ สนับสนุนและให้ความร่วมมือในการป้องกันการรับสินบนและการทุจริตคอร์รัปชัน ร่วมสร้างวัฒนธรรมองค์กรให้ปราศจากการทุจริต และเห็นคุณค่าของการประพฤติตามระเบียบวินัยและข้อกำหนดทางจริยธรรม

๗. การฝ่าฝืนนโยบาย

ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ผู้ใดฝ่าฝืนนโยบายและกรอบแนวทางปฏิบัติ หรือผู้บังคับบัญชาผู้ใดเพิกเฉยต่อการกระทำความผิด หรือทราบว่ามีกระทำความผิดแต่ไม่ดำเนินการใด ๆ สำนักงานจะดำเนินการลงโทษทางวินัย และข้อกำหนดทางจริยธรรม หากเป็นกรณีกระทำความผิดตามกฎหมายอื่น อาทิ ประมวลกฎหมายอาญา พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ สำนักงานจะพิจารณาดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมายที่เกี่ยวข้องด้วย

๘. การรายงานการพบเห็น

ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ผู้ใดพบเห็นการกระทำที่อาจเป็นการรับสินบน จะต้องรายงานผู้บังคับบัญชาหรือช่องทางการรับเรื่องร้องเรียนที่กำหนดไว้ทันที คือ สำนักบริหารทรัพยากรมนุษย์ เมื่อได้รับรายงานแล้วจะดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้องต่อไป

อนึ่ง ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ผู้รายงานโดยสุจริตจะได้รับความคุ้มครองอย่างเหมาะสม

๙. การกำกับ ติดตาม และการสอบทาน

๙.๑ ให้สำนักบริหารทรัพยากรมนุษย์จัดทำรายงานผลการดำเนินการตามนโยบายนี้เป็นรายไตรมาส โดยรายงานอย่างน้อยต้องแสดงถึงจำนวนกรณีการพบเห็นหรือไม่พบเห็นการรับสินบน

๙.๒ สำนักงานจะจัดให้มีมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมในการต่อต้านการรับสินบน โดยจัดให้มีการตรวจสอบและประเมินมาตรการควบคุมภายในอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้มีความมั่นใจว่าระบบการควบคุมภายในมีประสิทธิภาพในการป้องกันการรับสินบน และรายงานให้สำนักงานทราบตามขั้นตอนการตรวจสอบของหน่วยตรวจสอบภายใน

๙.๓ สำนักงานจะดำเนินการทบทวนและปรับปรุงนโยบายนี้ตามความเหมาะสม หรือมีการเปลี่ยนแปลงปัจจัยที่มีนัยสำคัญต่าง ๆ เช่น การเปลี่ยนแปลงกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ เป็นต้น
